

[Søren Olesen.]

Det er jo saadan, at naar Ejendomspriserne er stigende, vil Forrentningsprocenten efterhaanden være faldende, idet Ejeren saa faar en større Kapital indestaaende i Ejendommen — skønt de stigende Priser netop er Udtryk for, at Landbruget er bedre stillet. Omvendt i de daarlige Tider med faldende Ejendomspriser — saa bliver Forrentningsprocenten efterhaanden stigende og vil altsaa medføre en højere Rente for Statshusmændene, som betaler paa denne Maade, medens disse faldende Ejendomspriser i Virkeligheden i nogen Grad er Udtryk for, at Landbrugets Kaar ikke er saa gode.

Jeg tror derfor, at efterhaanden vil dette Grundlag for Rentebetaling blive lige saa utilfredsstillende, som det andet var, og det er min Overbevisning, at vi ikke faar tilfredsstillende Forhold paa dette Omraade, før vi gennemfører den fulde Grundskyld, ikke alene for Statshusmændenes Jord, men for al dansk Jord. Saa længe man ikke vil gøre det helt rette, maa man blive ved at lave om og lave om, og saa naar man dog ikke noget tilfredsstillende Resultat.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at fra Retsforbundets Side er vi overbevist om, at vi faar ikke løst Jordspørgsmaalet, og vi faar ikke tilstrækkelig Jord frem til Udstykning paa rimelige Vilkaar, før vi faar gennemført den fulde Grundskyld for al dansk Jord. Det er nemlig saadan, at vi maa regne med, at de Jordarealer, der holdes tilbage fra Udstykning, netop holdes tilbage paa Grund af, at de ikke er stillet lige med den øvrige Jord i Henseende til Beskatning, men har en Særfordel, som bidrager til at holde de store Jordgodser samlede i Stedet for, at de burde udstykkes. Hvis de derimod kom paa lige Skat med Landets øvrige Landbrugsjord, vilde de paagældende Ejere sikkert være mere villige til at afgive Jord til Udstykning.

Hans Conrad Koefoed: Maa jeg trods det fremskredne Tidspunkt have Lov til at fremsætte nogle personlige Bemærkninger med Tilknytning til det foreliggende Lovforslag.

Maaske vil det være rigtigt, at jeg begynder med at erklære mig som en varm Tilhænger af Udstykning til selvstændige og passende store Landbrugsejendomme. Dette er jeg ikke alene, fordi en saadan Udvikling for mig staar som naturnødvendig her i vort Land, men det er jeg ogsaa og først og fremmest, fordi jeg anser det for en lykkelig Udvikling, lykkelig, fordi det er en Lykke for den unge Mand og Kvinde, der

af fri Drift har valgt Landbruget som deres Livsgjerning, at kunne udføre denne i egen Bedrift, men ogsaa til Gavn og Lykke for Helheden og Samfundet, da det er min absolutte Overbevisning, at denne Driftsform skaber de bedste Betingelser for den største og bedste Frembringelse af Livsgoderne, og endelig ogsaa til Gavn og Lykke for Samfundet set paa lang Sigt, fordi min Erfaring gaar ud paa, at der for den kommende Slægt i saadanne Hjem er skabt et Voksested, der giver de allerbedste Betingelser for legemlig og aandelig Sundhed.

Den gode Lovgivning, som vi med dette Maal for Øje har haft i mange Aar, har vi gentagne Gange udbygget og forbedret og vil atter gøre det ved det nu forelagte Lovforslag. Det synes imidlertid, som om Prisstigningerne paa Bygningsmateriel og andet, der hører med til Etablering af en ny Landbrugsejendom, løber os i Forvejen, og dertil kommer nu, at Efterkrigstidens almindelige økonomiske Kaos har givet Landbrugets Prisforhold og dermed Landbrugets Rentabilitetsmulighed en højst usikker Karakter. I alt Fald ved vi, at Resultatet er, at Udstykningen er stagneret eller i hvert Fald omtrent gaaet i Staa. Men jeg tror heller ikke, at der paa bestaaende Landbrugsejendomme, bortset fra dem, der under gunstige eller i hvert Fald forholdsvis gunstige økonomiske Vilkaar kan gaa videre til de unge i Slægten, finder den fornødne Fornyelse Sted i alle Forhold, og der er i Virkeligheden ikke noget at sige til, at den unge Mand og Kvinde er ømme over for deres egen igennem en Aarrækkes Arbejde opsparerede lille Kapital. Det er ogsaa forstaaeligt, at de unge føler et alvorligt Ansvar over for de Midler, der eventuelt kan stilles til Raadighed af Slægt og Paarørende.

Dette faar i mange Tilfælde til Følge, at de unge arbejder længere i Landbruget og ud over den Alder, hvor det er naturligt at arbejde for andre i Landbruget, eller hvad der er værre, helt forlader Landbruget og gaar over i andet Erhverv. Men dette anser jeg for at være en højst uheldig Udvikling. At den er uheldig, naar Resultatet er Overgang til andet Erhverv, behøver vist ikke nogen nærmere Begrundelse, men hvad det andet angaar, at de unge fortsætter i en Aarrække ud over det Alderstrin — de 25—30 Aar —, hvor det, som sagt, er naturligt, at de arbejder for og lærer af andre og ældre Landbrugere, er efter min Mening ikke alene Synd for de unge selv, det er ogsaa, mere end de fleste sikkert tænker over, et betydeligt Tab for Samfundet, økonomisk og fremskridtsmæssigt. Der er ikke Tvivl